

RUMÆNSK FAMILIE I DANMARK:

Vi er blevet taget rigtig godt imod

”Vi elsker vores land, Rumænien, men nu holder vi også rigtig meget af Danmark, som er blevet vores hjem”, siger 37-årige Sorin Ungureanu, der sammen med sin kone, 36-årige Ioana og deres to børn er faldet så godt til, at de netop i efteråret 2017 har købt deres drømmehus i Borris. Borris en landsby med ca. 800 indbyggere i Ringkøbing-Skjern Kommune, der geografisk er Danmarks største kommune.

”Vi har boet her siden 2011, og vores børn er helt integreret i lokalsamfundet. Det er vi voksne efterhånden også. Vi er blevet taget rigtig godt imod her i byen. Folk vil gerne hjælpe os, og vi er meget glade for at bo her”, fortæller Sorin og smiler til en af byens ildsjæle, Erling Søndergaard. Erling har hjulpet familien med huskøbet, og som ven af familien er han med i vores samtale om, hvorfor Sorin og Ioana rejste til Danmark, og hvordan det er at være udenlandsk tilflytterfamilie i Ringkøbing-Skjern kommune.

”Vi er også glade for jer. Vi kan jo mærke, at I gerne vil være her, og I har også selv gjort meget for at blive en del af samfundet”, påpeger Erling med henvisning til, at Sorin blandt andet har været aktiv og stået for et gymnastikhold for fædre med børn og et bordtennishold i byen.

”Selvfølgelig. Det er vigtigt, at man selv gør noget og viser, at man gerne vil være med. Det siger jeg også til andre udlændinge her i byen og på arbejde”, siger Sorin og forklarer, at han netop forsøger at overbevise en rumænsk kollega om, at han skal deltage i den kommende julefrokost. Kollegaen synes ikke, at han kan godt nok dansk til at deltage.

”Men vi er jo alle sammen en del af fællesskabet på arbejde, og så skal vi selvfølgelig ligesom alle andre også være sammen til julefrokosten. Det hjælper også til at få lært dansk”, siger Sorin.

Bedre løn- og arbejdsforhold lokkede

Den internationale finanskrisen i 2008 er reelt årsagen til, at den lille rumænske familie Ungureanu i dag er blevet en del af lokalsamfundet i Borris. Krisen ramte som andre steder også hårdt i Rumænien, og Sorin mistede sit lederjob i et stort byggemarked, da det måtte lukke. Fremtidsudsigterne med meget lange arbejdsdage og ringe løn fik ham i 2010 til at kontakte en gammel kammerat, som arbejder i Danmark, for at høre om mulighederne her.

-Arbejdsforholdene er fine, lønnen er god og her er godt at leve - lige bortset fra vejret, lød tilbagemelding fra kammeraten, der straks efter fik til opgave at finde et job til Sorin.

Det fik han i juli 2010 ved et stort landbrug i Skarrild ved Kibæk – kun ti dage efter, at parret havde fundet ud af, at Ioana var gravid. Det havde de længtes efter, siden de blev gift i 2004, så det var med lidt betænkelighed, at Sorin tog afsted til Danmark. Savnet og ønsket om at være med omkring fødslen fik da også Sorin til at rejse hjem til Rumænien efter et halvt år, men i sommeren 2011 vendte han tilbage til Danmark. Denne gang til et arbejde på Dalagergaard, der er en stor svinefarm i Borris. Ioana og den lille David fulgte efter tre måneder senere.

Godt råd: Lær dansk fra starten

”I starten var det meningen, at vi blot skulle være her et par år og spare penge op, men så blev det lige til et år mere og et år mere. Og nu har vi altså købt huset her”, forklarer Ioana, der i starten gik hjemme og passede David, men som siden 2012 har arbejdet med hotelrengøring på Hotel Skarrildhus.

Hun er glad for arbejdet, men drømmen er at få lært nok dansk til, at hun kan komme til at bruge sin uddannelse fra Rumænien. Hun har en bachelor i biokemi. Ioana øver sig i at blive bedre til dansk, men er ked af, at hun ikke fra starten holdt fast i danskundervisningen. Men der var så meget andet at se til, da hun lige var kommet til Danmark med den lille David, så hun stoppede efter nogle få måneder. På arbejdet er der ikke meget dansk at lære, fordi hendes kollegaer også kommer fra udlandet, nemlig Thailand, Ukraine og Tyskland.

”Det var også en fejl, at jeg heller ikke fik fulgt sprogundervisningen godt nok fra starten. Jeg skal nemlig også være meget bedre til dansk, hvis jeg skal kunne bruge min bachelor i husdyrvidenskab”, fortæller Sorin.

”Så det er også min vigtigste anbefaling til andre tilflyttere fra udlandet: Tag imod tilbuddet om gratis sprogundervisning og hold ud, selvom det kan være svært i starten, hvor man jo først og fremmest går op i at klare alt det nye med arbejdet. Det er bare så vigtigt at kunne dansk for at kunne blive ordentligt integreret her”, siger Sorin, der i dag taler godt dansk, men ikke selv er tilfreds med det. Så han øver sig konstant i at tale dansk med naboer og kollegaerne, selvom han sagtens kan klare sig på engelsk på arbejde. Han har også et sprogprogram på mobilen, så han kan øve sig, når han har lidt ledig tid.

”Men den bedste læremester er nu ham her”, siger Sorin med et smil og giver et knus til 6-årige David, der taler flydende dansk og er stolt af at kunne lære sine forældre det danske sprog.

”Mor, skal vi så ikke lige tale lidt dansk, siger han også til mig, når vi f.eks. er sammen om at bage en kage”, fortæller Ioana.

Borris er glad for nye tilflyttere

David har mange kammerater i byen – både danske og børn med andre nationaliteter. Han går til gymnastik og det gør lillesøster Carina også. David spiller også fodbold om sommeren, og så er han rigtig glad for at være startet i skole. David har allerede helt styr på, hvad han vil være, når han bliver stor. Han elsker alt med teknik og mekanik, så han vil være ingeniør.

Faktisk er hele byen også glad for, at David er startet i skolen, fordi han sammen med flere andre børn med udenlandske forældre er med til at sikre, at Borris fortsat har en skole fra 0-6. klasse. Der er 20 børn med fem forskellige nationaliteter i Davids klasse – knap halvdelen er danske børn. Carina på tre år bliver passet i Børnehuset i Borris.

”Vi er rigtig glade for, at vi har fået flere rumænske børnefamilier til at slå sig ned i byen. Vi vil jo gerne bevare livet i Borris, og uden tilflytterne ville det ikke se for godt ud for skolen, fortæller Erling, der faktisk har hjulpet flere rumænske familier med at købe hus i Boris. I de senere år er 12-14 huse solgt til rumænske familier, og der er også familier fra bl.a. Polen, der har købt hus i byen.

Borris Skole har 115 elever, og det er vigtigt for byen, at elevtallet ikke kommer for langt ned, fordi grænsen for at opretholde skolen er 75 elever, forklarer Erling.

Danskerne er flinke og tålmodige

Familien Ungureanu har meget at fremhæve, når de skal fortælle, hvad der er godt ved at være i Danmark.

”Her hilser folk på hinanden, også selv om man ikke lige kender dem, og alle er søde og flinke. De vil gerne snakke med os og er ikke så stressede. Danskerne har også stor tålmodighed i forhold til udlændinge, når de skal lære noget nyt på arbejde. Det er meget overraskende og positivt. De sige bare ”prøv igen”, hvis

man laver fejl, også selv om det sker flere gange. Det ville aldrig gå i Rumænien. Hvis man ikke kan det hele næsten med det samme, så bliver man bare fyret”, fortæller Sorin. Parret fremhæver også de meget bedre danske social- og sundhedsforhold, og at man altid får positiv hjælp i f.eks. banken og ved kommunen.

Sorin har da også på egen krop haft gavn af sundhedssystemet og hjælp fra kommunens jobcenter, da han i 2015 fik et alvorligt brud på sin ene ankel og måtte sygemeldes i mange måneder. Det viste sig nemlig, at lægerne under den første operation havde glemt en nål i foden, så derfor blev det til et langt sygeforløb. Det betød efter fire år farvel til arbejdet på Dalagergaard og omstilling til andet arbejde, så Sorin er glad for den hjælp han fik i den forbindelse. Han fik lov til at tage danskundervisning, mens han var syg, og han fik genoptræning. Han trænede også selv ved hjælp af sin yndlings sport – racercykling og ved at gå til spinning.

Efterfølgende fik han hjælp til at få taget et truckcertifikat og var i tre ugers praktik på et dampvaskeri, inden han via virkambureauet JKS fik job på elektronikvirksomheden GPV i Tarm i slutningen af 2016. Her har Sorin nu fast arbejde på aftenholdet med udsigt til måske at kunne komme på daghold i 2019, når en kollega regner med at gå på pension.

Det glæder han sig til, for så kan der igen blive tid til at være med i fritidsaktiviteterne i Borris og at få mere tid med Ioana og børnene.

Bedre arbejdsforhold og et godt børneliv

I hverdagene ser de ikke så meget til hinanden, fordi Ioana møder tidligt og Sorin tager afsted på arbejde, når hun kommer hjem, men begge er dog enige om, at arbejdsforholdene her er meget bedre for dem, og at det giver børnene meget bedre opvækstvilkår, end de ville have i Rumænien.

Sorin ville i Rumænien have en arbejdsdag på 12 timer til ca. 7.000 danske kroner om måneden, og Ioana fortæller, at hun i Rumænien arbejdede som lærer ti timer om dagen på tre forskellige arbejdspladser til ca. 3.000 danske kroner om måneden.

”Så vi ville bare være nødt til at have familien til at passe børnene i hverdagene, og så kun være sammen med dem i weekenderne”, siger Ioana, der i Danmark arbejder 30 timer om ugen og har god tid sammen med børnene hjemme og til at tage dem med til fritidsaktiviteter om eftermiddagen. Alligevel har familien her en så god økonomi, at de har råd til eget hus, to biler, som dog også er nødvendige for at begge kan komme på arbejde, og f.eks. lige har været på en lang ferie i hjemlandet.

FAKTA

Ringkøbing-Skjern Kommune er geografisk den største kommune i Danmark og har ca. 57.000 indbyggere, heraf er de 4.600 udenlandske borgere fordelt på 99 forskellige nationaliteter. Den største gruppe på godt 700 kommer fra Rumænien.

Stationsbyen Borris ligger mellem Skjern og Herning og har omkring 850 indbyggere. I Borris er der dagpleje, børnehaver, skolefritidsordning, skole til og med 6. klassestrin

Der kan findes flere oplysninger om at arbejde og bo i Ringkøbing-Skjern Kommune på <http://www.flytmodvest.dk/deutsch> og <http://www.flytmodvest.dk/english>
